

Molnár Dénes

Molnár Dénes grafikusművész Erdélyben minden tárlatlátogató ember ismeri; a határon túl inkább csak azok, akik ex librist is gyűjtenek. Ez a sokoldalú művész ugyanis az ex librisnek is hivatott művelője. Vadasdon (Maros megye) született 1947. július 22-én. Az általános iskolát szülőfalujában, a középiskolát Marosvásárhelyen, a képzőművészeti középiskolában végezte el 1966-ban. Érettségi után a bukaresti Nicolae Grigorescu Képzőművészeti Főiskolára került, ahol grafikát tanult, s ahol 1975-ben szerzett diplomát. Csaknem tíz éve Marosvásárhelyen tanít rajzot, grafikát, művészettörténetet, és mellette állandó alkotómunkát végez. „Apró lépésekkel haladok egy bizonyos tökéletesség felé” — írja egyik önéletrajzi írásában, és e megállapítását a kritika és a nagyközönség is igazolja. Tagja a Romániai Képzőművészek Szövetségének. Egyéni és csoportkiállításainak felsorolása helyett szögezzük le azt a tényt, hogy ismerik és nemcsak számon tartják, de becsülik is a munkásságát.

Molnár Dénes sokarcú művész, aki a grafika minden műfajában és minden technikájában otthonos. A hazai környezet valósága, a balladás szemlélet, a figurativitásra való hajlam, vagy ahogy maga mondja: „az Erdélyből hozott tisztesség” a román fővárosban délies könnyedséggel és egyfajta kánonellenességgel ötvöződött; itt kell keresnünk kísérletező kedvének indítékait, az esztétikai bilincstörésre irányuló szándékait. A modern művészet útvesztőjében, az „esztétikai ingovány”-ban a maga biztos ösvényét keresi, és ehhez minden műfajt (tájkép, csendélet, portré, illusztráció, ex libris stb.) és minden technikát (fametszet, linómetszet, rézkarc stb.) felhasznál. De a külső hatások mindig áttételesen, saját hangszerelésében jelentkeznek alkotásaiban. Lehet például, hogy az indíték Daumiernek köszönhető, az eredmény azonban mindig sajátja. Nem tartozik a megalkuvó művészek közé; csak a belső

kényszernek enged, a külsőnek soha. Művészi alázata ad tartást önmagának és alkotásainak egyaránt.

Szívesen és gyakran készít mappákat és sorozatokat (*Ady, József Attila, Aqua, Idol, Drapéria, Dózsa, Éva, Sport, Sui generis, Kezek, Bolyai, Táj* stb.), ezeket a kis példányszámban készült munkákat a műbarátok mindig hamar elkapkodják. Legterjedelmesebb munkája a „Sylvania” című rézkarcsorozat. Nem idegen tőle a karikatúra sem; a groteszk iránti hajlama, kritikus társadalomszemlélete szinte predestinálja erre. *Humorszótár* című munkáját 1977-ben a Kriterion adta ki, karikatúráiért eddig majdnem minden évben díjat kapott.

A pedagógiai munkát a legtöbb művész kényszernek tekinti, Molnár Dénes nem tartozik ezek közé. Szívesen tanít, és hogy nem rosszul, azt az is bizonyítja, hogy volt tanítványai között nem egy akadémikus művész is akad.

Érdeklődését újabban a tárgyi néprajz is erősen leköti. Néprajzi tárgyú cikkeket, könyveket illusztrált, közülük több most van megjelenés alatt.

Ex libriszel alig pár éve foglalkozik, de máris több mint 160 alkotás van mögötte. Kedvenc exlibris-témája az akt, nemcsak azért, mert ezt tartja a legnehezebb művészi feladatnak s a mesterség próbakövének, hanem azért is, mert az örök emberi szépség hordozója. Az ex libris iránti szenvedélye egyúttal állandó harcot is jelent; szabadulni szeretne a műfaji megkötöttségektől, új témákat, új szimbólumnyelvet, új kifejezési eszközöket keres, és miközben a műfaj megújítására törekszik, maga újul meg igazán. A hagyomány és a korszerűség, a műfaji megkötöttség és a szabad szárnyalás harcában nem kiegyenlítésre törekszik, hanem saját művészi elképzeléseinek megvalósítására.

Galambos Ferenc